

Cronfa Amaethyddol Ewrop ar
gyfer Datblygu Gwledig:
Ewrop yn Buddsoddi mewn Ardal oedd Gwledig
European Agricultural Fund for
Rural Development:
Europe Investing in Rural Areas

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cynllun Rheoli Cynaliadwy Rhaglen Datblygu Gwledig i Gymru - Cymunedau Gwledig 2014-2020

Sustainable Management Scheme Rural Communities - Rural Development Programme for Wales 2014-2020

Cyfarwyddyd y Cynllun / Scheme Guidance

- Dim ond rhoi cyflwyniad cyffredinol i'r SMS yw diben y daflen wybodaeth hon ac nid yw'n fwriad iddi ddisodli Cyfarwyddyd y Cynllun, y Meini Prawf na Ffurflen y Datganiad o Ddiddordeb.
- Dylai ymgeiswyr posibl ddarllen y manylion llawn a geir ar y wefan:
- This presentation is only intended as a general introduction to the SMS and does not replace the full Scheme Guidance or EOI Criteria and Form.
- Potential applicants should read the full details which are available at:

<http://gov.wales/topics/environmentcountryside/farmingandcountryside/cap/ruraldevelopment/wales-rural-development-programme-2014-2020/sustainable-management-scheme/?skip=1&lang=cy>

<http://gov.wales/topics/environmentcountryside/farmingandcountryside/cap/ruraldevelopment/wales-rural-development-programme-2014-2020/sustainable-management-scheme/?lang=en>

Cefndir/Background

Mae'r cynllun Datblygu Cynaliadwy yn cynnig cymorth ariannol ar gyfer amrywiaeth o weithgareddau a fydd yn gwella'r ffordd y caiff ein hadnoddau naturiol eu rheoli a chyfrannu at les ein cymunedau gwledig.

Mae'r cynllun yn cynnig grantiau i grwpiau cydweithredol:

- sy'n awyddus i wella'n hadnoddau naturiol a hefyd y manteision a ddarperir gan ddynt
- sydd am weithredu i leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr
- i sicrhau bod busnesau a chymunedau'n fwy abl i ymdopi ag effeithiau'r newid yn yr hinsawdd.
- creu neu dyfu partneriaethau neu drefniadau cydweithio newydd neu rai presennol

The Sustainable Management scheme provides financial support for a range of activities that will improve the management of our natural resources and in doing so contribute to the well-being of our rural communities.

The scheme offers grants to collaborative groups looking to:

- improve our natural resources and the benefits they provide
- take action to reduce greenhouse gas emissions
- improve business and community resilience to the impacts of climate change.
- start up or grow new or existing collaborations and partnership working

Nod/Aim

I gefnogi prosiectau cydweithredol ar
raddfa tirwedd i gyflawni'r camau
gweithredu sy'n gwella ein hadnoddau
naturol mewn ffordd sy'n cynnig
manteision i ffermydd a busnesau
gwledig a chymunedau gwledig.

To support collaborative landscape-scale projects delivering action that improves our natural resources in a way that delivers benefits to farm and rural businesses and rural communities.

Gyrwyr Polisi/Policy Drivers

- Nod sylfaenol yr RC-Rhaglen Datblygu Gwledig yw cymorth i'r economi wledig – mwy gwydn a chystadleuol
- Ddedf yr Amgylchedd – Rheoli Adnoddau Naturiol yn Gynaliadwy
- Ddedf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol – Datblygu cynaliadwy
- Datganiad Polisi Adnoddau Naturiol 2015 – a Pholisi Cenedlaethol ar Adnoddau Naturiol
- Rural Communities-RDP primary object, support rural economy – more resilient and competitive
- Environment Act – Sustainable Management of Natural Resources
- Well-being of Future Generations Act – Sustainable development
- Natural Resources Policy Statement 2015 – and National Natural Resources Policy

Ffocws/Focus

- Cefnogi'r trawsnewidiad i reoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy (gweithredu deddfwriaeth Cymreig newydd)
- Dangos y cyswllt rhwng gweithred rheolaeth tir a buddion economeg a chymdeithasol
- Annog cydweithio newydd a gweithio'n unedig ar raddfa tirlun.
- Supporting the transition to sustainable management of natural resources (implementing new Welsh legislation)
- Demonstrating the link between land management action and social and economic benefits
- Encouraging new collaborations & joined up working at a landscape scale.

Gweithgareddau Cymwys/Eligible Activities

- Datblygu a chyd-gysylltu grwpiau cydweithredol a rheoli prosiectau
- Cyfathrebu a dosbarthu
- Ymchwil, modelu, cyngor technegol, astudiaethau ymarferoldeb
- Gweithredu rheolaeth adnoddau
- Monitro a gwerthuso
- Development and co-ordination of collaborative groups and management of projects
- Communication and dissemination
- Research, modelling, technical advice, feasibility studies
- Resources management actions
- Monitoring and evaluation

Gweithgareddau nad ydynt yn Gymwys

Ineligible Activities

- Taliadau uniongyrchol i reolwyr tir ar eu daliadau eu hunain
- Taliad uniongyrchol ar gyfer gweithgareddau rheoli parhaus
- Buddsoddi mewn cynhyrchu cynnyrch amaethyddol ar lefel gynradd
- Direct payments to land managers on own holdings
- Direct payment for ongoing management activities
- Investment in the primary production of agricultural products

Gwneud Cais – Datganiad o Ddiddordeb

Application process – Expression of Interest

- Caiff cyhoeddiadau ynghylch cyfnodau ymgeisio sy'n agor eu gwneud drwy gyfrif Twitter Rhwydwaith Gwledig Cymru
- Ceir canllawiau manwl a ffurflenni ar wefan Rhwydwaith Gwledig Cymru
- Dewis yn seiliedig ar broses gystadleuol
- Prosiectau â'r sgôr uchaf i gael eu dewis i fynd ymlaen i wneud cais llawn
- Y rhai aflwyddiannus i gael adborth
- Announcements on SMS Windows opening are made via the Wales Rural Network Twitter
- Detailed guidance and forms can be found on the Wales Rural Network website
- Selection based on competitive process
- Highest scoring projects will be selected to go forward to make a full application
- Unsuccessful projects will have feedback

Gwneud Cais – Ceisiadau Llawn

Application process – Full Application

- Rhaid eu cyflwyno o fewn 6 mis i'r hysbysiad i gyflwyno cais llawn
  - Must be submitted within 6 months of notification to submit a full application
- Rhaid iddynt fod yn gyson â'r cynigion a amlinellwyd yn y Datganiad o Ddiddordeb a gymeradwyd
  - Must be consistent with the proposals outlined in the approved EOI
- Byddant yn cael ei werthuso yn unol â chanllawiau'r cynllun a rheolau cymhwyster
  - Will be appraised in accordance with the scheme guidance and eligibility rules
- Bydd yn rhaid cael gwiriadau cymhwysedd a diwydrwydd priodol cyn fydd y penderfyniad yn cael ei wneud i gynnig grant neu beidio
  - Will be subject to full due diligence appraisal and eligibility checks before final decision to offer a grant

Y broses ymgeisio a dethol/ Selection criteria

	Meini Prawf Dethol Datganiad o Ddiddordeb	Sgôr	Pwysoliad	EOI Criteria	Score	Weighting
1	Camau i fynd i'r afael ag un neu fwy o'r blaenoriaethau cenedlaethol newydd o Ddatganiad Polisi Adnoddau Naturoiol 2015	0-4	x 3	1 Action to tackle one or more of the emerging national priorities from the Natural Resources Policy Statement 2015	0-4	x 3
2	Defnyddio egwyddorion rheoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy	0-4	x 4	2 Application of the principles of sustainable management of natural resources	0-4	x 4
3	Camau i'w cymeryd i fynd i'r afael â'r heriau lleol a datblygu cyfleoedd	0-4	x 3	3 Action to tackle local area challenges and take forward opportunities	0-4	x 3
4	Sicrhau llywodraethu da, rheoli prosiectau a chanlyniadau sydd wedi'u nodi'n glir	0-4	x 2	4 Ensuring good governance, project management & clearly identified outcomes	0-4	x 2
5	Cynlluniau monitro a gwerthuso clir a phriodol	0-4	x 2	5 Clear and appropriate monitoring and evaluation plans	0-4	x 2

Camau i fynd i'r afael ag un neu fwy o'r blaenorriaethau i weithredu

Action to take forward one or more of the priorities for action

- Gwella ansawdd pridd ein tir amaethyddol, sicrhau bod busnesau fferm yn fwy cadarn a chynhyrchiol.
- Creu mwy o seilwaith gwyrdd o safon uchel a draenio cynaliadwy i wella bioamrywiaeth, sicrhau bod modd gwrthsefyll y newid yn yr hinsawdd a gwella'r lleoedd y mae pobl yn byw ynddynt o ran manteision iechyd a lles.
- Improving the soil quality of our agricultural land, increasing resilience and productive capacity of farm businesses.
- Increasing good quality green infrastructure and sustainable drainage to improve biodiversity, increase climate change resilience and improve the places where people live for health and wellbeing benefits.

Camau i fynd i'r afael ag un neu fwy o'r blaenorriaethau i weithredu

Action to take forward one or more of the priorities for action

Gwell amrywiaeth o ran
cyfleusterau hamdden yn yr awyr
agored a mwy o'r cyfleusterau
hynny i sicrhau bod dinasyddion
Cymru ac ymwelwyr yn cael mwy o
ddefnydd ohonynt er iechyd a lles.

Mynd i'r afael â phroblemau rhwng
y tir a'r môr gan sicrhau bod yr
arfordir yn cael ei reoli'n effeithiol i
wella mynediad, cadernid a gwella
manteision cymunedol

Improving the diversity and extent of
outdoor recreation facilities to maximise
inclusive access for Welsh citizens and
visitors for health and well being benefit.

Tackling issues across the land/sea
interface and ensuring effective coastal
zone management to improve access,
resilience and enhance community
benefits

Camau i fynd i'r afael ag un neu fwy o'r blaenorriaethau i weithredu

Action to take forward one or more of the priorities for action

Mwy o frigdwf a lleoli coed yn well i wella bioamrywiaeth, hamdden a gwerthoedd cymunedol eraill.

Increased canopy cover and well located woodland to optimise biodiversity, recreational and other community value.

Cynnal, gwella ac adfer gorlifdir a systemau dŵr i leihau'r risg o lifogydd a gwella ansawdd y dŵr a faint o ddŵr sydd

Maintaining, enhancing and restoring floodplains and hydrological systems to reduce flood risk and improve water quality and quantity.

Camau i fynd i'r afael ag un neu fwy o'r blaenorriaethau i weithredu

Action to take forward one or more of the priorities for action

Adfer ein hucheldir a'u rheoli i sicrhau y gellir storio mwy o garbon, gwella ansawdd y dŵr a'r perygl o lifogydd a hefyd manteision o ran hamddena, busnesau a manteision cymunedol.

Rheoli cynefinoedd yn well, gan gynnwys safleoedd dynodedig i greu ecosistemau bioddiogel, amrywiol a hydwyth sy'n darparu ystod o fanteision i bobl, busnesau a chymunedau

Restoration of our uplands and managing them for improvement to carbon storage, water quality and flood risk and also recreational, business and community benefits.

Better management of habitats including designated sites creating biosecure, diverse, resilient ecosystems able to sustain a range of services to benefit people, businesses and communities

Gweithredu egwyddorion rheoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy

Application of the principles of sustainable management of natural resources

Rheoli mewn modd ymaddasol drwy gynllunio, monitro, adolygu a lle bo'n briodol, drwy newid gweithredoedd.

Ystyried y **raddfa ofodol** ar gyfer gweithredu.

Hyrwyddo a chymryd rhan mewn **cydweithredu a chydweithio**.

Gwneud trefniadau priodol ar gyfer **cael y cyhoedd i gyfranogi** wrth wneud penderfyniadau.

Ystyried yr holl **dystiolaeth** berthnasol a chasglu dystiolaeth yn ymwneud â **materion ansicr**.

Ystyried **manteision** a gwerth cynhenid adnoddau naturiol ac ecosistemau.

Gweithredu i **atal** niwed difrifol neu di-droi'n-ôl i ecosistemau.

Ystyried **canlyniadau tymor byr, tymor canolig a thymor hir** gweithredoedd.

Ystyried **cadernid ecosistemau**,

Manage adaptively by planning monitoring, reviewing and where appropriate, changing action

Consider the appropriate **spatial scale** for action

Promote and engage in **collaboration and cooperation**

Make appropriate arrangements for **public participation** in decision-making

Take account of all relevant **evidence**, and gather evidence in respect of **uncertainties**

Take account of the **benefits** and intrinsic value of natural resources and ecosystems

Take action to **prevent** serious or irreversible damage to ecosystems

Take account of the **short, medium and long term consequences** of actions

Take account of the **resilience of ecosystems**

Camau i fynd i'r afael â heriau lleol

Action to tackle local area challenges

- **Cyfleoedd newydd ar gyfer busnesau a'r farchnad**
- **Rheoli erydu pridd a llifogydd**
- **Ardaloedd a ddiogelir a bioamrywiaeth**
- **Amddifadedd cymdeithasol ac economaidd**
- **Cadernid lleol o ran y newid yn yr hinsawdd neu broblemau iechyd ac addysg**
- **New business and market opportunities**
- **Soil erosion and flood management**
- **Protected areas and biodiversity**
- **Social and economic deprivation and social exclusion**
- **Local resilience to climate change or health and education issues**

Llywodraethu da, rheoli prosiectau a chanlyniadau

Governance, project management and outcomes

Disgrifiad glir o:

- **Y sefydliad sydd yn arwain**
- **Cydweithio arfaethedig**
- **Sut fydd eich prosiect yn cael ei llywodraethu**
- **Cynllun datblygu o'ch cydweithio newydd**
- **Canlyniadau ac allbynnau arfaethedig a sut maent yn cydfynd â blaenoriaethau cenedlaethol a lleol**
- **Sut i ddatrys problemau**

Clear Description of:

- **Lead organisation**
- **Proposed collaboration**
- **How project will be governed**
- **Development plan of a new collaboration**
- **Proposed outputs and outcomes & how they related to national and local priorities**
- **How to resolve project issues**

Cynlluniau Monitro a Gwerthuso Monitoring and Evaluation Plans

Disgrifiad clir o:

- Methodoleg i'w ddefnyddio
- Profiad y cydweithwyr o fonitro a gwerthuso
- Casglu data ac adrodd yn ôl
- Sail resymegol dros arferoedd arloesol newydd
- Lles cyffwrddadwy ac anghyffwrddadwy

Clear description of:

- Methodology to be used
- Collaborators' experience of monitoring and evaluation
- Data collection and reporting
- Rationale for new innovative methods
- Tangible and intangible benefits

Ymholiadau/Enquiries

Os oes gennych
ymholiad, e-bostiwch y
cyfeiriad hwn:

[sustainablemanagementscheme
@wales.gsi.gov.uk](mailto:sustainablemanagementscheme@wales.gsi.gov.uk)

For all enquiries, please
email the following
address:

[sustainablemanagementscheme
@wales.gsi.gov.uk](mailto:sustainablemanagementscheme@wales.gsi.gov.uk)